

Oslo, 1.12.15

MØTE NR. 3-15, UTVALG FOR MILJØOVERVÅKNING

Tid: 26.11.15, kl. 13 – 15

Sted: VAV, 2.etg. i Herslebs gate 5

Referat

Tilstede:

Utvalg for miljøovervåking: Knut Bjørnskau, Ski; Endre Hoffeker, Oppegård; Toril Giske, VAV, Oslo kommune; Ketil Hylland, UIO; Helle Frodahl, Bærum; Simon Haraldsen, Fylkesmannen og Svanhild Fauskrud, Fagrådet (sekretær)
Elisabeth Lundsør og Jane Dolven fra Norconsult

Forfall: Anja Celine Winger, Fylkeskommunen

1. Status for fjorden v/Norconsult

Norconsult har hittil i 2015 gjennomført 17 vanntokt, hvorav 3 hovedtokt, 12 overflatetokt og 2 kombitokt, kartlegging av 123 algestasjoner, biogeografi-feltarbeid, innsamling av reker, utsetting av temperaturloggere i Drøbak (som er eiet av Fagrådet) og Bunnefjorden og innsamling av fisk for analyse av utvalgte miljøgifter. Parametere som undersøkes ved vanntoktene er; oksygenforhold, temperatur, saltholdighet, siktedyp, turbiditet, næringssalter, klorofyll og kvantitative og kvalitative målinger av planteplankton (1-2 stasjoner). Hvilke parametere som undersøkes er avhengig av tokttypen (overflate vs hovedtokt).

Oksygen-konsentrasjonen i Vestfjorden er lavere i oktober enn ved tidligere målinger dette året. I de øverste lagene i Bunnefjorden er oksygenforholdene omtrent uendret, mens oksygenforholdene på 80 m dyp er svært dårlige.

Tettheten i Vestfjorden er lavere enn i de dypere vannmassene utenfor Drøbakerskelen. Tettheten i Bunnefjorden er høyere enn i Vestfjorden men lavere enn de dypere vannmassene utenfor Drøbakerskelen. Tettheten i vannmassene i de dypere delene av Vestfjorden i oktober 2015 er blitt lavere, som tilsier en større sannsynlighet for vannutskifting enn tidligere. Siden tettheten i Bunnefjorden er høyere enn i Vestfjorden må bunnvannet i Vestfjorden skiftes ut før vannutskiftingen i Bunnefjorden kan starte, dvs det ligger ikke til rette for vannutskifting i Bunnefjorden nå.

Siktedypet var lavest i juni og oktober, og høyest i mars og april. Siktedypet var spesielt dårlig i oktober, som sannsynligvis skyldes ekstremværet «Petra», som medførte store nedbørmengder på sør- og østlandet i september. Økt nedbør medfører økt avrenning fra land.

Klorofyll som er et kvalitetselement i forhold til vannforskriften, og et mål for algebiomassen, var høyst i de samme periodene (juni og oktober).

Rekeundersøkelser blir vanligvis utført ved Svartskog, Hellviktangen, Lysakerfjorden, Steilene, Vesthullet, Gråøyrennen og Drøbaksundet. Hvert trekk er ca. en km langt og utføres i områder hvor

bunn- vannets oksygeninnhold er større enn 1mg/l. I år var det lavoksygenforhold i dypvannet ved Svartskog og Hellviktangen. Disse områdene ble derfor ikke trålet i 2015.

Hardbunnsundersøkelser; horisontalutbredelse og dykkertransekt er vel gjennomført. Det samme er biogeografi på ca. 70 stasjoner samt innhenting av fisk som skal analyseres mhp miljøgifter.

UiOs prosjekt «Fisk i Indre Oslofjord – biologiske effekter av miljøgifter på fisk» som er finansiert av Fagrådet må komme med i Fagrådets årsberetning 2015.

2. Avklare følgende saker med Norconsult

- Opsjon foraminiferer.

Miljødirektoratet avholdt i november workshop om «klassifisering av bunnfauna» ifm. med fremtidig revisjon av Klassifiseringsveilederen (Veileder 02/2013). Workshopen hadde primært deltakere fra forskermiljøene. Elisabeth Alve, UiO presenterte foraminifermetoden for å finne stedeneggen Naturtilstand. Forskningsmiljøene var positive til metoden. Vi avventer tilbakemelding fra Miljødirektoratet om videre innarbeidelse av foraminifermetoden i klassifiseringsveilederen. Fagrådet har tidligere utført foraminiferundersøkelse og ser behovet for en ny undersøkelse for evt. å kunne se endringer fra forrige undersøkelse. Ny henvendelse til Miljødirektoratet i løpet av januar 2016.

- Mikroplast.

Det er gjort flere undersøkelser, både norske og utenlandske, om mengde mikroplast. Miljødirektoratet er i gang med ny handlingsplan på mikroplast der virkemidlene må inn/med. Det er ønskelig å redusere kildene til mikroplast, der største bidrag kommer fra bildekk. Mengde mikroplast er beregnet ut fra plastproduksjon. Vi kjenner ikke nivåene i vannene. NGI tar prøver av sediment. UiO er deltaker i et NIVA-prosjekt om mikroplast og med i et EU-prosjekt der vi vil undersøke mengder og effekter av mikroplast i indre Oslofjord (felt-del i 2017), i tillegg til eksperimentelle studier av effekter på sediment-levende organismer.

I 2011 gjennomførte de eksperimentelle studier av organismer i sediment.

Norconsult skal gjennomføre en dags tokt for å se på plasttyper og ulike plastpartikler. De vil ta prøver ved utløp Akerselva, Lysakerelva og Alna, da både fellesanlegg og separatsystem blir representert. VEAS ser på fiber som går gjennom renseanlegget.

3. Orientering

Det var god deltakelse på seminaret 17.9.15 vedrørende Oslofjorden. Det var gode og nyttige diskusjoner om aktuelle temaer som angår fjordens vannkvalitet.

4. Eventuelt

Mail fra Knut angående vanntyper i Indre Oslofjord. Henvendelsen pr. mail, datert 9.11.15, fra Pernille Bechmann (Norconsult) til Østfold fylkeskommune angående vanntyper i Indre Oslofjord ble tatt opp i Fagrådets utvalg for miljøovervåking i går, torsdag 26.november.

To av vannforekomstene faller ikke inn under klassifiseringsveilederens vanntyper. Norconsult vil kvalitetssikre vanntypen angitt i 2009 og eventuelt angi hvilke vanntyper de mener er best egnet for Bunnebotn, Holmenfjorden og Sandvika. Eventuelle endringer av vanntype må Fylkesmannen i Oslo og Akershus legge inn i Vann-nett innen utgangen av 2015 for å sikre riktig vanntype legges til grunn i ny planplanperiode for 2016-2021.

Svanhild Fauskrud (referent)